

سبک‌های فرزندپروری
الهام شیخی

www.ketab.ir

شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۶۰۲۲-۰۷-۱
شماره کتابشناسی	: ۵۲۳۴۳۳۱
ملی	
عنوان و نام پدیدآور	: سبک‌های فرزندپروری/ الهام شیخی.
مشخصات نشر	: گرگان: یاقوت سرخ، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۷۳ ص.
موضوع	: کودکان -- سرپرستی
موضوع	: Child rearing
موضوع	: رفتار والدین
موضوع	: Parenting
موضوع	: والدین و کودک
موضوع	: Parent and child
موضوع	: تربیت خانوادگی
موضوع	: Domestic education*
رده‌بندی دی‌جی	: ۶۴۹/۱
رده‌بندی نگره	: HQ769/س۹ش۲۱۳۹۷
سرشناسه	: شیخی، الهام، ۱۳۶۷ -
وضعیت فهرست	: فیزیکی
نویسی	

مؤلف	: الهام شیخی
عنوان	: سبک‌های فرزندپروری
نوبت چاپ	: اول ۱۳۹۰
شمارگان	: ۵۰۰ نسخه
طرح جلد	: فهیمه اسبومحلی
قطع	: رقعی
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۶۰۲۲-۰۷-۱
قیمت	: ۸۰۰۰۰ ریال

گرگان، بلوار جانبازان، جانباز ۲۲، انتشارات یاقوت سرخ کد پستی: ۴۹۱۶۶۴۴۷۳۵
Hossein.yaghooti491@gmail.com

فهرست

عناوین	صفحه
مقدمه	۱
فصل اول	۶
مبانی نظری سبک فرزندپروری	۶
مقدمه	۶
سبک های فرزند پروری	۷
تاثیر آشنایی با سبک ها	۸
تعریف سبک های فرزندپروری	۹
استفاده والدین از سبک فرزندپروری	۱۱
سبک های فرزندپروری در دیدگاه دیانا بامرند	۱۲
الف) سبک فرزندپروری سهل گیرانه	۱۳
ب) سبک فرزندپروری مستبدانه	۱۷
الگوی شفر	۲۳
تاریخچه سبک های فرزندپروری	۲۹
سبک های فرزندپروری و تفاوت های فرهنگی و قومیتی	۲۹
هویت	۳۴
تعریف هویت	۳۵
دیدگاه اریکسون	۳۷
دیدگاه ماریسا	۴۰

۴۲.....	دیدگاه برزونسکی
۴۶.....	سبک پردازش هویت اطلاعاتی
۴۸.....	سبک پردازش هویت هنجاری
۴۹.....	سبک پردازش هویت سردرگم - اجتنابی
۵۲.....	خانواده بستر شکل گیری هویت
۵۵.....	فصل دوم
۵۵.....	تجزیه و تحلیل اطلاعات
۵۹.....	فصل سوم نتایج و یافته ها
۵۹.....	الف) نتیجه گیری
۶۰.....	ب) پیشنهادات
۶۱.....	منابع

مقدمه

نوجوانی مرحله‌ای است که با تغییرات اساسی در خویشتن و تشکیل یک هویت پایدار همراه است. این رشد هویت فرآیندی پیش رونده بوده که شامل یکپارچه سازی آگاهانه اعتقادات فرد راجع به خودش، دیدگاه دیگران راجع به او و تعهد نسبت به ارزش‌های شخصی و هدف‌های زندگی است. به قول اریکسون (۱۹۶۸) مهمترین هدف دوران نوجوانی رشد یک هویت شخصی است و هویت به مثابه یک چارچوب مرجع عمل می‌کند که فرد به منظور تفسیر تجارب شخصی و گفتگو درباره معنا، هدف و جهت گیری زندگی خود از آن استفاده میکند.

الگوی شکل گیری هویت در ابعاد اکتشاف و تعهد مطرح می‌شود. اکتشاف به سطحی که افراد فعالانه ارزش‌ها، اعتقادات، اهداف را بررسی می‌کنند و نقش‌های مختلف اجتماعی، برنامه‌ها و ایدئولوژی‌های گوناگون را تجربه می‌کنند.

اشاره دارد. تعهد، وفاداری و تبعیت مشخص از یک سری اعتقادات، اهداف و ارزش هاست. (سولتس و همکاران، ۲۰۰۵).

در تشریح موضوع باید متذکر شد تعهد برای افراد احساس هدفمندی به همراه دارد و به مثابه یک چارچوب مرجع عمل می‌کند که در محدوده آن رفتار و با خود؛ کنترل، ارزیابی و تنظیم می‌شود و اهمیت تعهد هویت در جنبه های مختلف زندگی نوجوانان امری بدیهی است و یافتن عوامل فردی و اجتماعی اثرگذار بر این متغیر جهت بهبود و ارتقای آن توسط افراد مسئول پرورش نوجوان امری ضروری می‌نماید. یکی از متغیرهایی که تأثیرش بر تعهد در پژوهش های مختلف مورد توجه واقع شده، سبک های پرورش هویت است. در مورد ارتباط بین سبک های هویتی و تعهد هویت ارتباط مشهود و معنی داری در پژوهش ها یافت شده است. بطور ویژه بین تعهد هویت و سبک های هویتی اطلاعاتی و هنجاری همبستگی مثبت و در ارتباط با سبک هویت سردرگم-اجتنابی ارتباط منفی مشاهده شده است. (برزونسکی، ۱۹۹۳، ۲۰۰۴؛ برزونسکی و نیمیر، ۱۹۹۴، و وایت، ۲۰۰۹).

همچنین تحقیقات نشان می‌دهد عوامل خانوادگی در ایجاد تعهد هویت نوجوانان نقش اساسی ایفا می‌کنند؛ مانند تشویق والدین برای استقلال و خودمختاری در جوی سرشار از حمایت عاطفی، اما اگر فضای خانواده بیش از حد ساختارمند و تحت کنترل و نظم‌دهی والدین باشد؛ تطابق والدین را بصورت خودکار و اجباری با استانداردهای والدین شاهد می‌گردد. (کمپل و همکاران ۱۹۸۴، گراتونت و کوپر ۱۹۸۸).

همچنین پژوهش برزونسکی (۲۰۰۴) نشان می‌دهد سبک‌های فرزندپروری برای سبک‌های هویت و تعهد هویت در نوجوانی نقش پیش‌بینی کننده دارد. این یافته‌ها در پژوهش وایت (۲۰۰۹) نیز به تأیید رسیده است. درباره تأثیر محیط خانواده بر هویت چشم‌اندازهای نظری مختلفی مثل نظریه سیستم‌های خانواده (گروتون و کوپر، ۱۹۸۵) و نظریه دلبستگی (بالبی ۱۹۶۸). تأثیر کیفیت تربت والدین را بر تفاوت‌های موجود در اکتشاف هویت نوجوانان تأیید کرده‌اند. تعهد نسبت به مسائل هویتی در دوره نوجوانی امری حائز اهمیت است و نقش اساسی در ایجاد سلامت روانی فرد ایفا می‌کند. باعنایت به مطالعات انجام شده در سطح جهان. متأسفانه در ایران توجه کافی به این موضوع انجام نشده. در این مجموعه سعی می‌شود تا فرضیه‌هایی چون: ارتباط بین سبک‌های هویت و تعهد هویت؛ سبک‌های فرزند پروری با تعهد و سبک‌های هویت بویژه ارتباط بین سبک فرزند پروری مقتدرانه و سبک هویت اطلاعاتی؛ سبک فرزندپروری مستبدانه و سبک هویت هنجاری؛ و سبک فرزندپروری سهل‌گیرانه را با سبک هویت سردی، اجتنابی را در جامعه نوجوانان ایرانی بررسی شود. ضمناً از آنجا که ایفا نقش سبک‌های هویت در شکل‌گیری تعهد هویت افراد و حفظ آن بطور قطع به دست رسیده و از طرف دیگر سبک‌های فرزند پروری والدین برای سبک‌های هویت و تعهد پیش‌بینی کننده قدرتمندی محسوب می‌شوند؛ این سؤال مطرح است که آیا سبک‌های هویتی به عنوان متغیر میانجی در ارتباط بین سبک‌های فرزندپروری والدین و تعهد هویت نوجوانان ایفا نقش می‌کنند؟

هدف از این بررسی عبارت است از: شناخت سبک فرزند پروری و تاثیر آن بر هویت یابی دانش آموزان است که به صورت نمونه دبیرستان دخترانه واثقی شهرستان گرگان مورد توجه قرار گرفت که دانش آموزان پایه های اول، دوم و سوم حول دو محور هویت یابی و سبک فرزند پروری مورد بررسی قرار گرفتند.

ابزار از سبک فرزند پروری، مجموعه ای از نگرش ها برای فرزندان است که رسط رفتارهای والدین به آنها فهمانده می شود و به آنها ابلاغ می شود. در این بررسی از پرسشنامه ۳۰ سؤالی اقتدار والدین (بوری، ۱۹۹۱) استفاده شده است.

منظور از سبک های پرورش هویت، شامل روش های پردازش شناختی- اجتماعی گوناگونی است که افراد برای تصمیم گیری مورد استفاده قرار می دهند. (برزونسکی، برنج و موزر، ۲۰۰۷). برزونسکی سه سبک هویتی را معرفی کرده که عبارتند از: اطلاعاتی، هجانی و سردرگم- اجتنابی.

به لحاظ روش شناسی، پژوهش حاضر توصیفی است. یعنی پژوهشگر به توصیف آنچه که هست، بدون دخالت یا اسنادی اقدام می کند. جامعه مورد مطالعه نیز دانش آموزان مقطع اول، دوم و سوم دبیرستان دخترانه شهرستان گرگان می باشند و نمونه مورد بررسی ۵۰ نفری باشد. همچنین روش نمونه گیری تصادفی است.

ابزار سنجش سبک های هویت از پرسشنامه ۴۰ سؤالی سبک های هویت برزونسکی (ISI-6G) استفاده شد که ۳۰ سؤال آن مربوط به سبک های هویت

و ۱۰ سؤال آن مربوط به تعیین سطح تعهد هویت است. همچنین ابزارهای پژوهش اقتدار والدین (PAQ) را پرسشنامه ۳۰ سؤالی است ادراکات بازنگرانه نوجوانان و جوانان از سبک‌های فرزندپروری اعمال شده توسط والدینشان را می‌سنجد (بوری، ۱۹۹۱). این پرسشنامه دارای یک مقیاس پنج درجه ای لیکرت است.